

Gemeentelijke visie
onderwijs
voorzieningen
Winterswijk
*in een veranderende
context*

Visie onderwijsvoorzieningen gemeente Winterswijk in een veranderende context

1. Inleiding

Winterswijk is een gemeente met ambities maar wordt geconfronteerd met ontgroening en krimp. Voor een evenwichtige bevolkingsopbouw is het van belang dat jongeren en jonge gezinnen met kinderen het prettig vinden in Winterswijk te wonen. Daarom zijn er in Winterswijk goede voorzieningen op het gebied van onderwijs, (jeugd)cultuur, jeugdzorg, sociale infrastructuur, sport en recreatie. Het is dan ook juist daarom een belangrijke opgave om een aantrekkelijke gemeente te blijven met onderwijsvoorzieningen die toekomstbestendig zijn.

Een groot deel van het Nederlandse onderwijs krijgt de komende jaren te maken met een dalend aantal leerlingen. Dit geldt ook in de gemeente Winterswijk, waar het leerlingenaantal in het primair onderwijs van 3018 lln. in 2010 en 2606 lln. in 2015 in 2020 zal dalen naar 1982 (bron: MOOZ september 2015). Met deze cijfers is sprake van een krimp van 34% in slechts 10 jaar! Na 2020 lijkt het aantal leerlingen zich te stabiliseren tot 2150 lln. in 2025.

De krimp is al duidelijk voelbaar in het primair onderwijs in de buurtschappen. De exploitatie van de scholen staat daar onder druk en de gevolgen voor de financiële huishouding voor de besturen en de gemeente kunnen ingrijpend zijn. Gevolg van de krimp voor het onderwijs is dat in de komende jaren steeds meer schoollokalen leeg komen te staan. Leegstand biedt echter ook kansen. Ingegeven door de maatschappelijke behoefte aan thuisnabije opvang biedt leegstand ook ruimte voor het samenbrengen onderwijs en algemeen pedagogische voorzieningen.

2. Aanleiding voor de visie

In de raadscommissie Samenleving is eerder al een presentatie gehouden over de krimp in de regio Achterhoek en die van de krimp in de gemeente Winterswijk in het bijzonder. Daarbij zijn de demografische ontwikkelingen tot 2030 geschetst en de effecten die dat met zich brengt voor het onderwijs en de onderwijshuisvesting. Ook is een beeld geschetst van de nieuwe eisen die onze veranderende maatschappij stelt aan opvoeden en educatie. Door de raad is vervolgens gevraagd een toekomstbestendige visie voor onderwijshuisvesting op te stellen.

3. Proces totstandkoming

3.1. Het onderwerp krimp is in relatie tot onderwijshuisvesting een belangrijk onderwerp in het LEA, een overleg van vertegenwoordigers van de gemeente en de schoolbesturen PO en VO en Kinderopvangorganisaties. In het LEA is gekozen voor een integrale en gezamenlijke aanpak. Voor deze aanpak is gekozen omdat ervaringen in de aanpak van de krimp-problematiek in andere delen van ons land die hier al in een eerder stadium mee zijn geconfronteerd hebben opgeleverd dat oplossingen uitsluitend met een integrale aanpak te realiseren zijn. Concurrentie tussen scholen en instellingen leidt slechts tot kapitaalsvernietiging van middelen en energie, zonder duurzaam resultaat. Vanuit deze ervaringen hebben de bestuurlijke- en gemeentelijke vertegenwoordigers voor de kernwoorden 'Samenwerking', 'Kwaliteit' en 'Betaalbaarheid' gekozen bij het opstellen van de beoogde aanpak.

De overleggen hebben geleid tot het opstellen van een koersdocument in 2014 dat mede aan de basis heeft gestaan om te komen tot voorliggend richtinggevend document voor de onderwijshuisvesting in 2025 in Winterswijk.

3.2. In een bijeenkomst in mei 2015 van stakeholders, vertegenwoordigers vanuit MR's en GMR's, van de buurtschap scholen Emma, Waliën, Kotten, Miste en Woold, buurtschapsbelangenverenigingen en de werkgroepen Krimp Winterswijk (VKK) en Behoud scholen buitengebied, is over de gevolgen van de krimp in de buurtschappen gesproken. Doel van de avond was niet alleen het delen van informatie, maar ook om van de aanwezigen oplossingsuggesties te horen of informatie die vanuit bewonersperspectief van belang zou kunnen zijn bij eventuele besluitvorming rondom die toekomstbestendigheid van de buurtschapsscholen.

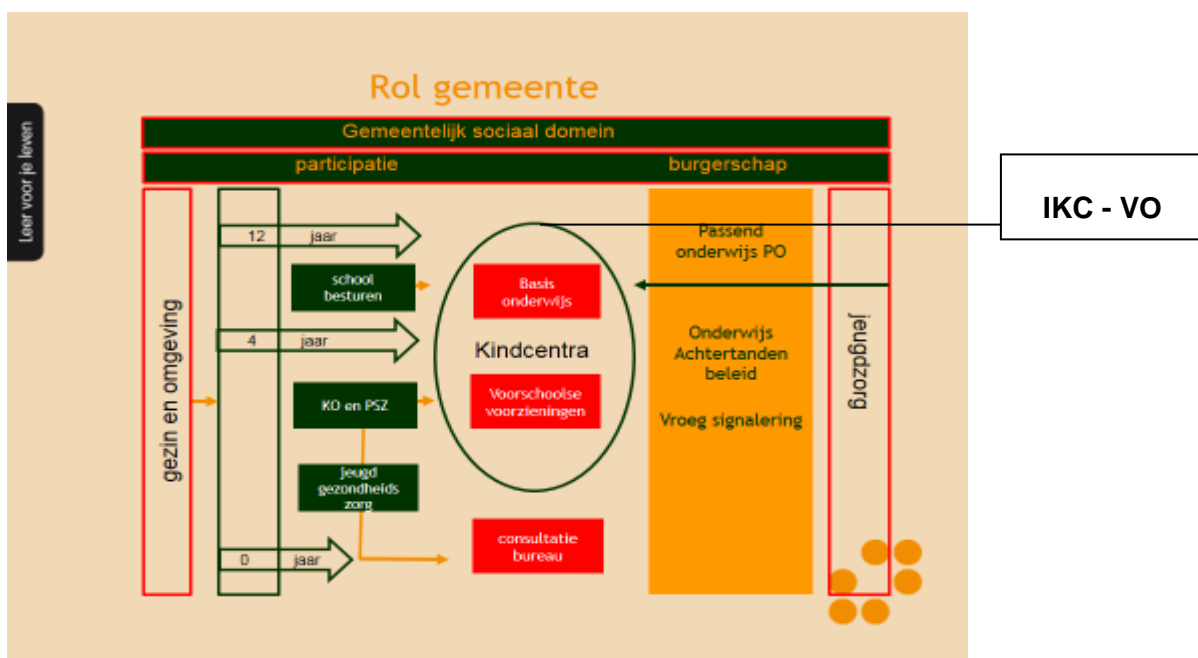
4. Doelstelling

4.1 Doel van deze visie is een basis te leggen voor de onderwijshuisvestingsagenda 2016-2025. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn kwaliteit, bereikbaarheid, pluriformiteit, continuïteit (dit geldt voor zowel de éénpitters als de kleine scholen onder een groot bestuur) en sociale functie. Betaalbaarheid is hierbij een randvoorwaarde.

4.2 De visie was in eerste instantie gericht op het primair onderwijs, maar uiteindelijk verbreed in een doorlopende lijn van voorschools naar voorgezet onderwijs. Het effect van de leerlingending is inmiddels merkbaar in al deze sectoren.

4.3 Samen met schoolbesturen en kinderopvang organisaties onderzoeken of leegstand ingezet kan worden voor het samenbrengen van onderwijs en algemeen pedagogische voorzieningen voor kinderen tot één basisvoorziening, een integraal kind centrum (IKC) (*)

*) In de jaarlijkse updates van programma 11 van het coalitieakkoord worden keuzevrijheid en goede spreiding van scholen als belangrijke waarden genoemd. Daarbij is voor de aanpak van de gevolgen van de krimp het onder een dak brengen van algemeen pedagogische voorzieningen voor kinderen tot één basisvoorziening als oplossingsrichting genoemd. 'Een integraal Kindcentrum is omschreven als een voorziening voor kinderen van ten minste 0-12 jaar, waar zij gedurende de dag komen om te leren, spelen, ontwikkelen en ontmoeten. Met de vorming van integrale Kindcentrum wordt beoogd de versnippering van het huidige aanbod tegen te gaan.

Bron: Positionpaper VNG januari 2016

5. Wettelijk kader Onderwijshuisvestingsbeleid

De zorgplicht voor de realisatie van onderwijshuisvesting is verankerd in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) en de Wet op de Expertise Centra (WEC).

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te voorzien in voldoende huisvesting voor het geven van onderwijs binnen haar gemeentegrenzen, de zorgplicht. De uitwerking van deze zorgplicht is vastgelegd in verordeningen en procedures. Of er voldoende huisvesting aanwezig is, is te toetsen aan de hand van een beoordeling van de hoeveelheid m². Daarnaast heeft de gemeente samen met de schoolbesturen een verantwoordelijkheid waar het gaat om het investeren in de kwaliteit van de huisvesting. Er is sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid omdat de verantwoordelijkheid voor het onderhoud bij de schoolbesturen ligt. De verantwoordelijkheid van de schoolbesturen is daarbij vergroot door de decentralisatie van het buitenonderhoud per 1 januari 2015.

De invloed op de kwaliteit van onderwijs en keuzes over de toekomstige ontwikkelingen op scholen zijn beperkt. De gemeenten hebben alleen de mogelijkheid om in goed overleg met schoolbesturen en andere partners, lokaal huisvestingsbeleid (renovatie nieuwbouw, alles onder 1 dak) en zorgbeleid (passend onderwijs/jeugdzorg) te maken.

6. Visies

Voorschoolse organisaties en schoolbesturen hebben in het LEA hun visie uitgesproken over de aanpak van de krimp en de richting die ingeslagen moet worden voor wat betreft de onderwijshuisvesting voor de periode tot 2025.

6.1 Visie SWW

In 2015 heeft SWW in de beleidsnotitie “De Kinderopvang: Op weg naar 2020” de strategische visie geconcretiseerd in een aantal onderdelen:

- a. De samenwerking met de scholen. SWW omarmt de IKC gedachten.
- b. De combinatie van praktische, professionele kaders, waarbij de afzonderlijke onderdelen wel een eigen kleur kunnen hebben. Dit maakt de aansluiting bij verschillende scholen, met verschillende methodieken en filosofieën mogelijk, zonder dat SWW de eigen professionaliteit verliest.
- c. Naast de scholen is er plaats voor een cultureel en verenigings leven. SWW vertaalt dit in de opzet van bijzondere BSO's, maar ook door een praktische ondersteuning zoals vervoer van en naar clubs en verenigingen.
- d. De samenwerking met de ouders. SWW gelooft in de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling (zorg/opvoeding) van de kinderen. Daarom is betrokkenheid en de praktische ondersteuning van ouders een belangrijk component van de strategie van SWW.
- e. Thuisnabijheid, zo regulier mogelijk. Het SWV is volgend.

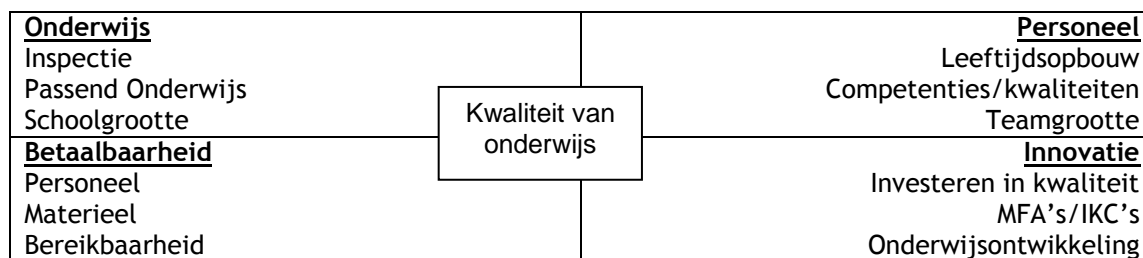
6.2 Visie Primair Onderwijs

6.2.1. Algemeen:

De schoolbesturen PO hebben in het licht van de demografische krimp de volgende uitgangspunten geformuleerd (visie):

-De gevolgen van de krimp worden bij voorkeur opgelost middels een integrale aanpak met de maatschappelijke partners. Bij de aanpak van de krimp richt men zich in eerste instantie op de leeftijdsgroep van 0 - 12 jaar, omdat in die leeftijdsgroep de krimp zich nu al nadrukkelijk manifesteert, maar ook omdat de eerste krimp-gevolgen merkbaar worden in de leeftijdsgroep van 12 – 16 jaar wordt het onderwijs voor die leeftijdsgroep er direct in betrokken. Deze visie moet door zowel de gemeente als de maatschappelijke partners worden uitgewerkt in de benodigde beleidswijzigingen en –plannen voor de langere termijn. Onderwijs en verenigingen die actief zijn in de sport en cultuur willen samen werken aan duurzame oplossingen;

-Kwaliteit van onderwijs gaat boven de aanwezigheid van een school in ieder buurtschap, (*1) of iedere woonkern (*2) . Bij het beoordelen van de levensvatbaarheid van scholen werken schoolbesturen met het volgende kwaliteitskwadrant :

- Bij het realiseren van huisvesting voor de scholen wordt niet meer gesproken over schoolgebouwen maar over een onderwijsvoorziening;
- Specifieke aandacht gaat uit naar de bereikbaarheid van scholen/voorzieningen in het buitengebied. Specifieke aandacht moet besteed worden aan de veiligheid van de fietsroutes en de directe omgeving van de betreffende scholen;
- Bij het realiseren van toekomstige onderwijsvoorzieningen wordt standaard de aanvullende mogelijkheden onderzocht voor de 0 tot 4 jarigen (KDV en PSZ).
- Met het oog op de toekomst en de specifieke ligging van Winterswijk bieden alle scholen naast het Nederlands een tweede taal aan. Accent en SKBG kiezen voor Engels, SOPOW kiest hierbij voor het Duits.

Vooralsnog streven de schoolbesturen met scholen met een dalend ln. aantal naar het behoud van de scholen. Dat geldt ook voor de buurtschapsscholen. Er zijn geen schoolsluitingen in voorbereiding.

6.2.2. Specifiek:

Daarnaast hebben de verschillende schoolbesturen ook onderscheidende elementen in hun visie opgenomen:

- a. Stichting Interconfessionele Samenwerkingsschool Meddo:
 Een kerkdorp moet een school hebben die voldoet aan een goede kwaliteit. Mede vanuit deze overtuiging participeert de school actief in de vorming van een coöperatie van zgn. éénpitters (zelfstandige schoolbesturen met 1 school). Wel heeft men uitgesproken dat de school op zoek zal gaan naar partners in de geval het leerlingenaantal structureel daalt onder +/- 85 leerlingen.
 De school voelt zich, naast met ouders, verbonden met Meddo's belang en met de bedrijven in en rond Meddo. Meervoudig gebruik van het gebouw wordt nagestreefd. De school betreurt het vertrek van de peuters. Niet alle kinderen maken gebruik van de kinderopvang, een deel gaat naar Zwolle. Het gebouw is niet voldoende geschikt voor het nieuwe leren zoals zich dat ontwikkelt op 't Kempken.
- b. SOPOW:
 Op bestuursniveau heeft men voor de instandhouding van de scholen het getalscriterium losgelaten. De scholen in de buurtschappen verlaten het leerstofjaarklassensysteem. In principe zijn de scholen open van 8.00 uur tot 17.00 uur. De ambitie is om dat in de toekomst uit te breiden. Het bestuur en de scholen zoekt samenwerking met voorschoolse organisaties tot en met het voortgezet onderwijs tot 18 jaar. Een warme samenwerking met het Voortgezet Onderwijs acht men van groot belang.
 Samenwerking met de ouders c.q. Ouderbetrokkenheid is een hoofdthema. Werk en opvoeding moet goed gecombineerd kunnen worden, dan kan ondersteund worden door de school en de ketenpartners.

Voor alle scholen is de zgn. Talent Academie ingezet. Het betreft school gerelateerde extra programma's op de terreinen sport, dans, drama en/of techniek. Talenten moeten groeien en versterkt worden.

"Duits als buurtaal" loopt al (Kotten) en wordt verder uitgewerkt. Dit geldt ook voor de samenwerking die bestaat rondom de 'Plusklas' met SBaO "De Korenburg".

c. Accent:

Voor Accent is de krimp in leerlingaantal een kwaliteitsvraagstuk. Alleen kwalitatief sterke scholen kunnen omgaan met de krimp. Accent heeft als beleid dat kleine scholen kunnen blijven bestaan zolang de kwaliteit van het onderwijs in orde is. Dit houdt in dat Accent geen scholen sluit.

Om kleine scholen beter voor te bereiden op de toekomst worden kleine scholen aan elkaar gekoppeld. Zo werken de leerkrachten van twee kleine scholen samen als één team onder leiding van één directeur. Op deze wijze kunnen efficiencyvoordelen behaald worden en kunnen leerkrachten elkaar versterken.

Voor de kleine scholen past Accent ook sinds jaar en dag het unit-onderwijs toe. Dit wil zeggen dat het alle leerlingen van de school verdeeld worden over 2 of 3 units. Iedere unit bestaat uit een aantal leerlinggroepen van ongeveer 25 leerlingen en wordt begeleid door een groepsleerkracht met 1 of 2 onderwijsassistenten. Iedere AccentSchool is een IKC (Integraal Kind Centrum) voor kinderen van 0 – 12 jaar of een Brede School waarin een peuterspeelzaal is opgenomen. Dit stelt de AccentScholen in staat om eventuele problemen bij zeer jonge kinderen vroegtijdig te signaleren en daarop in te spelen. Zo krijgen kinderen een goede start op de basisschool.

Als een leerling op een AccentSchool (tijdelijk of langdurig) extra ondersteuning nodig heeft die de leerkracht niet direct zelf kan bieden, wordt er een beroep gedaan op de eigen OrthoPedagogische Dienst (OPD). De lijnen tussen de AccentScholen en de OPD zijn kort. Leerlingenzorg wordt snel en efficiënt georganiseerd.

Bij Accent gaan de kinderen van maandag t/m vrijdag van 8.30 uur tot 14.00 uur naar school. Ook de (lunch)pauzes brengen de kinderen op school door. Dit biedt kinderen regelmaat met zo weinig mogelijk onderbrekingen. Het aantal verkeersbewegingen per dag wordt hiermee gehalveerd. Wel zo veilig!

De AccentScholen vinden het belangrijk dat kinderen bewust betrokken raken bij hun eigen ontwikkeling. Hiermee wordt eigenaarschap gecreëerd. Daarbij is het een voorwaarde dat leerkrachten alert zijn om talenten bij kinderen te herkennen en hen uit te dagen die volledig te benutten.

Accent ziet ouders als pedagogisch en educatief partner bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van hun kind(eren). Ouders en leerkrachten maken gebruik van elkaars deskundigheid.

Voor de permanente ontwikkeling van medewerkers bestaat de AccentAcademie.

Binnen deze academie verzorgen de Accentmedewerkers (die daarvoor zijn opgeleid) cursussen en opleidingen voor hun eigen collega's. Op deze wijze leren de medewerkers van en met elkaar.

Voor startende leerkrachten wordt gewerkt met de AccentTopclass. Tijdens de eerste drie jaren van de loopbaan kunnen deze starters een beroep doen op begeleiding van collega leerkrachten. Ook hier geldt dus: leren van en met elkaar!

- d. Stichting Katholiek Basisonderwijs Gelderland (SKBG):
Het is de missie van SKBG om talenten, van zowel haar leerlingen als haar medewerkers, zoveel als mogelijk tot bloei te brengen. Daarbij gaat het hen niet alleen om cognitieve talenten, maar zeker ook om bijvoorbeeld sociale, maatschappelijke, creatieve en culturele talenten. Hiermee hoopt men bij te dragen aan een duurzame, kwalitatieve en harmonieuze maatschappij waarin mensen doen waar ze goed in zijn en voor zichzelf en hun omgeving een optimale en positieve bijdrage leveren.

Het onderwijs is werkelijk passend voor alle leerlingen, wat hun leerbehoefte (of talent) ook is. Op een ondernemende, doelgerichte wijze wordt onderwijs aangeboden. Ook onderwijs in kleine kernen/op kleine scholen wordt in stand gehouden, op voorwaarde dat dit onderwijskundig en economisch verantwoord is.

- e. Vrijeschool de Esch:
Vrijeschool de Esch biedt onderwijs op basis van de uitgangspunten van Rudolf Steiner. Vrijeschool de Esch biedt vanzelfsprekend eigentijds basisonderwijs volgens de eisen van Passend onderwijs. De meerwaarde die de Esch biedt ontstaat doordat zij denken, voelen en willen gelijk ontwikkelen en zo de totale persoonlijkheid: intellectueel, sociaal-emotioneel en creatief stimuleren.
Dit onderwijs ziet de bijzonderheid van elk kind: wie hij in wezen is. Het leert het kind bij zichzelf te blijven in onze overprikkelde, drukke wereld zodat het straks zichzelf kan verwezenlijken in de maatschappij van morgen.
Dit onderwijs helpt het kind de eigenschappen te ontwikkelen die het hiervoor nodig heeft. Het leert het kind plezier te houden in leren, geven hem een positief zelfbeeld en ontwikkelen zijn sociale vaardigheden. Zodat het later zelfstandig en creatief met de vragen van het leven om kan gaan, zodat het met durf kan vertrouwen op zichzelf. Zodat zijn houding naar de wereld en zichzelf onderzoekend is en in verbondenheid met de mensen om hem heen.
De Esch biedt meer dan onderwijs alleen, zij geven een stevige basis waarop uw kind zelf zijn vleugels uit kan slaan.

Samen met SWW biedt de Vrijeschool onder de naam "Het Peuterhuis" in de school ouders opvangmogelijkheid aan voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Het Peuterhuis sluit in de wijze waarop men de peuters benadert nauw aan bij de sfeer en het gedachtegoed van De Esch. Tevens biedt men tussen schoolse- en buitenschoolse opvang aan.

Wettelijk gezien is de vrije school een specifieke 'richting' (naast bv. openbaar, katholiek of christelijk). Dit heeft te maken met het feit dat de antroposofie wettelijk is erkend als een levensbeschouwing op basis waarvan bekostiging mogelijk is. Dit maakt ook dat qua opheffingsnorm deze school als laatste school niet gebonden is aan de lokale opheffingsnorm (61 leerlingen).

- f. De Korenburg:
Vanuit De Korenburg heeft men een duidelijke strategische lijn. Kernbegrippen daarin zijn 'kwaliteit' en 'inhoudelijk lokale samenwerking'. Het is als éénpitter wel een hele opgave om alles goed te doen, daarom is De Korenburg bezig met een verdere verkenning van samenwerking met SOPOW en de regionale éénpitters.

Extern heeft men goede relaties met Cluster 3 (Hamalandschool), niet alleen functioneel, maar ook inhoudelijk. Met cluster 4 is geen samenwerking.
De school heeft een stevige samenwerking met Zozijn. (de zorggroep van De Timp-Lievelde) zit bij de Korenburg. De Korenburg pakt veel op en rekt daarbij zijn eigen reikwijdte ook wat op. Alles wat vanuit het Zorg Advies Team (ZAT) wordt aangeboden kan door de school worden opgepakt.

6.3 Visie Voortgezet Onderwijs

6.3.1. Algemeen:

De VO-scholen hebben in het licht van de verwachte leerlingendaling de volgende uitgangspunten geformuleerd (missie en visie):

Missie

De leerling is altijd het uitgangspunt. Dit betekent dat iedere leerling in de regio het best passende onderwijs aangeboden krijgt. Iedere school stelt zijn expertise hiertoe beschikbaar. Doordat het Samenwerkingsverband school overstijgend werkt worden de gezamenlijke expertise en middelen zo efficiënt mogelijk ingezet om de hoogst mogelijke kwaliteit van (passend) onderwijs te bereiken en te behouden.

Visie

De VO-scholen dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor het nakomen van afspraken met betrekking tot de samenwerking. Iedere school draagt vanuit haar kracht en specialisme bij aan de (groei van de) kwaliteit van het collectief. Ouders zijn volwaardig partner. Met hen, de afleverende scholen en het vervolgonderwijs wordt transparant samengewerkt.

6.3.2. Specifiek:

Het Gerrit Komrij College maakt deel uit van de Stichting Achterhoek VO, zo ook Christelijk College Schaersvoorde en Pronova. RSG Marianum behoort tot de Stichting Carmelcollege. Het afgelopen jaar hebben deze scholen een gezamenlijke visie op het VO onderwijs in de Achterhoek ontwikkeld. Gezamenlijk hebben zij geconstateerd dat hun agenda parallel loopt aan de landelijke agenda voor het VO. Samen werken deze scholen aan toekomstbestendig voortgezet onderwijs in de Oost-Achterhoek.

Afzonderlijk en gezamenlijk biedt men een rijk onderwijsaanbod aan en werkt men meer aan flexibilisering en meer maatwerk o.a. door andere onderwijsorganisatievormen en gebruik van digitale leermiddelen. Men richt zich op de afstemming met het basisonderwijs en het vervolgonderwijs in het kader van doorlopende leerlijnen. Daarnaast richten zij zich op het bedrijfsleven in het kader van verbinding, 'real life learning' en stage/werkplekken.

In het afgelopen jaar hebben de directies van de vier VO scholen in het kader van krimp en toekomstbestendig onderwijs de samenwerking opgezocht. Omdat men zich er van bewust is dat bij een dalend leerlingenaantal het steeds moeilijker is om als school in je eentje het huidige onderwijsaanbod in stand te houden, zal men krachten moeten bundelen. Men wil zich niet laten overvallen door de krimp. Men acht het daarbij van belang dat men 'het juiste momentum' kiest om veranderingen of samenwerking door te voeren.

De directies hebben de contouren verkend van de onderwijsagenda regio Achterhoek Oost en er zijn verschillende scenario's van samenwerking onderzocht, besproken en gewogen. Naast concrete samenwerkingsactiviteiten heeft de verkenning ook geleid tot de eenduidige overall visie dat de scholen vooralsnog kiezen voor een goed en een rijk onderwijsaanbod, dat uitgevoerd wordt vanuit de huidige scholen. Ieder van de scholen heeft een eigen voedingsgebied en voor alle leerlingen wensen de scholen dat zij zo lang mogelijk kunnen kiezen uit een zo 'thuisnabij' mogelijk-geschakeerd-onderwijsaanbod.

Daar waar dit vanwege de krimp om financiële economische redenen niet meer mogelijk is, ziet men kansen en mogelijkheden om specifiek onderwijsaanbod gezamenlijk uit te voeren.

Daar waar het op korte(re) termijn om inhoudelijke, organisatorische of financiële redenen efficiënter is om versneld een bepaald onderwijsaanbod (maar) anders aan te bieden, zal men dat ook versneld concretiseren (Bron: Interne notitie: Visie op de toekomst van het VO onderwijs in de regio Achterhoek Oost.)

*1) Een buurtschap is in Nederland een kleine bewoonde plaats met een eigen naam maar zonder officieel middelpunt zoals een kerk of marktplein. Net als gehuchten worden buurtschappen meestal op landkaarten aangegeven, maar zij zijn in tegenstelling tot gehuchten niet in de officiële staatkundige annalen of postcodeplaatsen als zelfstandige buurt of dorp opgenomen.

*2) Een woonkern is een dichtbevolkt gebied met bewoning, bestaande uit huizen en eventueel boerderijen, molens en/of (andere) bedrijven. Een woonplaats kan zowel een losliggende kern zijn als een aantal in elkaar overlopende kernen, dit laatste gebeurt meestal bij de groei van een eigen kern of van beide kernen

6.4 Visie gemeente Winterswijk

Voor de gemeente zijn, kwaliteit, pluriformiteit, spreiding en goede bereikbaarheid van onderwijs én voorschoolse voorzieningen belangrijk.

Zowel op het gebied van onderwijsvoorzieningen als voorschoolse voorzieningen zorgt de gemeente samen met burgers, schoolbesturen en kindcentra voor kwaliteit op inhoud en goede faciliteiten. Er is een doorgaande (zorg)lijn van de voorschoolse voorziening naar het primair onderwijs en van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs, inclusief passend onderwijs en volwassenenonderwijs. Alle kinderen worden optimale ontwikkelingskansen geboden. De gemeente handhaaft de leerplicht en de kwalificatieplicht actief zodat verzuim zoveel mogelijk wordt tegengegaan en kinderen tenminste hun startkwalificatie halen. Het ideaal beeld daarbij is tweetalig onderwijs (Nederlands/Duits) om grenzen te slechten en om kansen die het Duitse achterland biedt optimaal te benutten. Er is keuzevrijheid en nabijheid van scholen. Scholen ontwikkelen zich tot integrale kindcentra (IKC).

Voor de gemeente is de visie van het onderwijsveld en de maatschappelijke partners op integrale kindcentra richtinggevend, huisvesting moet goed aansluiten op de vraag van scholen, ouders en leerlingen. Rekening houdend met een verdere leerlingendaling vraagt dat om integrale en creatieve oplossingen in het huisvestingsbeleid. Alleen dan kunnen scholen worden behouden en nieuwe huisvestingsconcepten slagen.

In de visie van de gemeente ontwikkelen onderwijs en kindcentra samen een dekkend aanbod van onderwijs- en kinderopvangvoorzieningen. Partners nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor een sluitend aanbod van hoogwaardige en geïntegreerd functionerende Integrale Kind Centra IKC's. Het concept van IKC's wordt primair gevormd door de basisscholen, inclusief voorschoolse educatie in de vorm van peuteropvang en /of kinderdagopvang.

Een optie daarbij is dat een IKC kan bestaan uit meer scholen. Zij vormen de 'kern', gericht op het realiseren van een doorlopende leerlijn van het kind. Daaromheen wordt op basis van behoefte en aanbod de leerlijn verbreed met opvang, zorg en ondersteuning voor kinderen en ouders. Een netwerk van IKC's dat gezamenlijk werkt aan een stabiele intellectuele, persoonlijke en sociale groei van kinderen.

Niet elke onderwijslocatie kan gevormd zijn als (fysiek) compleet IKC. Een IKC is een organisatorische eenheid, een netwerk van samenwerkende partners, die bij voorkeur bij en of nabij de schoollocatie gehuisvest zijn, maar mogelijk ook op verschillende locaties. Maatregelen in huisvestingsstructuur, door samen te gaan, kunnen een positieve bijdrage leveren in de kostenreductie van scholen.

Deze transformatie van schoolgebouwen wordt ondersteund met gemeentelijke middelen voor huisvesting, voorschoolse voorzieningen en vve.

7. Huidige situatie

7.1 De krimp wordt vooral al gevoeld bij de voorschoolse organisaties, in het primair onderwijs en in het bijzonder de scholen in de buurtschappen. Veelal vinden de inwoners van een buurtschap dat een school een absolute voorwaarde is voor de leefbaarheid. Uit onderzoek blijkt overigens wel dat dit enige nuancering verdient, maar het gevoel blijft bij de buurtschapsbewoners dat een school onmisbaar is. Onderwijs heeft zijn eigen verantwoordelijkheid. De kwaliteit van het onderwijs staat voorop maar de kleine scholen zijn kwetsbaar. Vanuit onderwijskundig belang kan het daarom uiteindelijk noodzakelijk zijn kleine scholen te laten fuseren of op te laten gaan in grotere scholen. Bovendien brengt de aard van de financiering van het onderwijs met zich mee dat kleine scholen verhoudingsgewijs duurder zijn dan grotere scholen (zie 6.2.2: visie Primair Onderwijs Specifiek).

In de scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs, Gerrit Komrij College (openbaar), Schaersvoorde (christelijk) een dislocatie van Schaersvoorde Aalten en PRONOVA praktijkonderwijs, is de krimp licht voelbaar. Vanaf 2020 wordt de krimp echt merkbaar. De daling zal het doelmatig organiseren van het onderwijs en het in stand houden van een breed aanbod van vakken (en sectoren in het vmbo) gaan bemoeilijken (zie 6.3.2: visie Voortgezet Onderwijs).

7.2 Kwaliteit

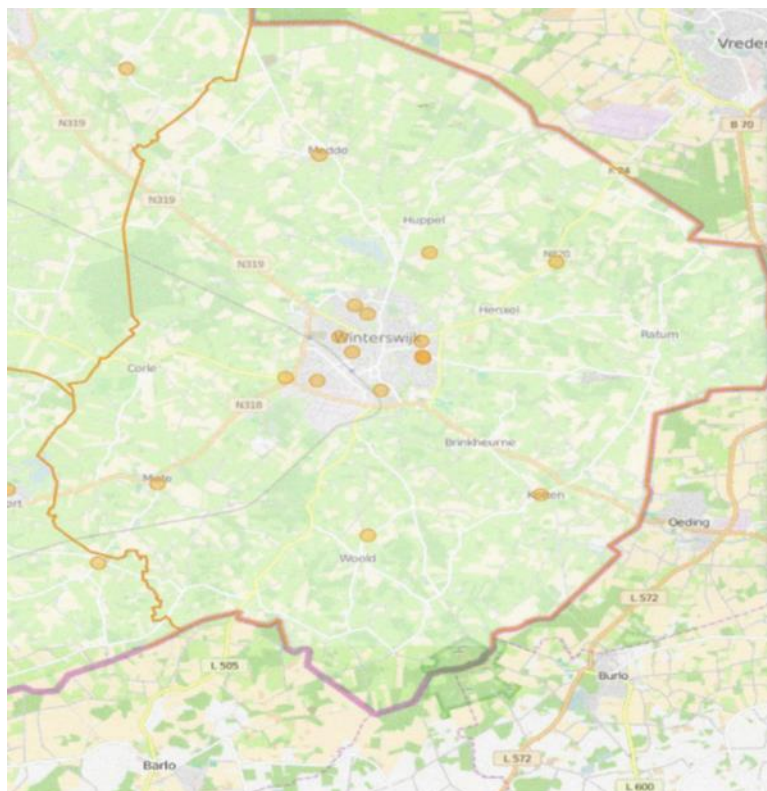
Sterkte. Over het algemeen zijn de onderwijsgebouwen van voldoende tot goede kwaliteit. Niet alle scholen voldoen (volledig) aan de eisen die modern en toekomstgericht onderwijs stelt. Wel bieden deze gebouwen mogelijkheden voor aanpassing, zodat de huisvesting de onderwijsinhoud beter kan faciliteren.

Risico. Voor de kleine scholen is het wel een hele opgave om de kwaliteitsdoelen te halen en financieel gezond te blijven. Dit is mede oorzaak van het feit dat het lastig is om in het buitengebied een voorschoolse voorziening te kunnen exploiteren. Het negatieve effect hiervan is, dat peuters voor wie het qua ontwikkeling goed is om deze te bezoeken, dat toch niet doen (kosten vervoer).

7.3 Spreiding

Sterkte. De huidige spreiding is een pluspunt. Verspreid over de gemeente Winterswijk zijn momenteel 17 scholen voor (speciaal) basisonderwijs aanwezig. Deze scholen vallen onder het bevoegd gezag van 6 schoolbesturen, SOPOW (openbaar) 8, ACCENT (christelijk) 4, SKBG (katholiek) 2, Vrije School 1, Interconfessioneel Meddo 1, en Speciaal Onderwijs de Korenburg 1. De meeste kinderen 90% wonen op minder dan een kilometer van huis. Een pluspunt is ook de brede spreiding van het voorschoolse aanbod door Winterswijk.

Zwakte. Echt zwakke punten zijn er niet. Wel heeft een vermindering van het aanbod gevolgen voor de bereikbaarheid. De loop-fietsafstanden zullen iets toenemen maar blijven acceptabel.

Bron: Transitieatlas Public Result/ H.J. Kok

7.4 Leerlingendaling /prognoses

Bedreiging: Winterswijk heeft als gevolg van demografische ontwikkelingen te maken met ontgroening, waardoor de leerling populatie in Winterswijk krimpt. De door MOOZ aangeleverde prognose voor het primair onderwijs laat voor het reguliere basisonderwijs een daling zien van 3018 lln. in 2010 naar 1982 in 2020. Met deze cijfers is sprake van een krimp van 34% in 10 jaar! In 2020 lijkt het aantal leerlingen zich te stabiliseren rond 2000 lln. en vervolgens na 2025 weer iets te groeien. In bijlage 1 is de prognosetabel van MOOZ opgenomen van de ontwikkeling van het leerlingenaantal per school.

De prognosetabellen laten de ontwikkeling zien van het leerlingenaantal per school. Andere prognose varianten laten een minimale daling van 25% in 10 jaar zien. De daling blijft in die prognoses ook fors. De prognoses zijn weliswaar met zorg opgesteld maar de uitkomsten blijven met onzekerheidsmarges omgeven.

Ontwikking aantal leerlingen, 2010-2029 (MOOZ 2015)																				
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Winterswijk	2.887	2.771	2.693	2.663	2.606	2.471	2.324	2.246	2.206	2.181	2.193	2.183	2.189	2.228	2.303	2.359	2.360	2.357	2.354	2.347

Vijf van de 17 basisscholen hebben in 2025 minder dan 61 leerlingen, de opheffingsnorm die van toepassing is voor de scholen in Winterswijk. De prognose van het aantal leerlingen op 1-10-2015, 1-10-2020 en 1-10-2025 is opgenomen in bijlage 1. (Bron DUO).

7.5 Bekostiging/financiën

Sterkte. De schoolbesturen in Winterswijk zijn financieel sterk. Kleine scholen kunnen overeind blijven dankzij de aanwezigheid van grote scholen binnen een grote organisatie. De grote organisatie zorgt ervoor dat de gemiddelde schoolgrootte systematiek succesvol kan worden toegepast en zorgt voor synergie-effecten op terrein van beheer, personeel en onderwijs. Ook de toeslag voor kleine scholen in de huidige bekostigingssystematiek is feitelijk een financiële prikkel om kleine scholen in stand te houden.

Van de recente invoering van het zogenaamde UNIT-onderwijs (*) op kleine scholen wordt door schoolbesturen ook een positief effect verwacht op de exploitatie van deze scholen. *Zwakte.* De inkomsten die de schoolbesturen ontvangen voor het onderhoud en energielasten van de schoolgebouwen zijn gebaseerd op het (dalende) aantal leerlingen. De kosten die voor de huisvesting gemaakt worden blijven bij ongewijzigd beleid daarom constant. Ook is het onzeker of de kleinen scholentoeslag in de huidige vorm zal blijven bestaan. Dit leidt op termijn tot een financieel tekort voor de schoolbesturen. De discussie over de herziening van de bekostiging van het Primair Onderwijs is nog gaande en dat zal voorsnog geen einde maken aan de onzekerheid op dit punt.

7.6 Leegstand

7.6.1 Primair Onderwijs

Bedreiging. De daling in leerlingenaantallen heeft direct gevolgen voor de benodigde ruimte voor het primair onderwijs. Minder leerlingen betekent dat er minder ruimten c.q. lokalen nodig zijn. In 2015 beschikken ACCENT, SOPOW, SKBG, Vrije School, 't Kempken en de Korenburg gezamenlijk over circa 18.500 m² bruto vloeroppervlak (bvo). De benodigde ruimte bedraagt in 2020 voor de schoolbesturen 16.800 m² bvo, wat een overschot van bijna 10 % betekent. Bij ongewijzigd beleid is dit overschot in 2024 toegenomen tot 5000 m² bvo (27%). (De basishnorm voor het berekenen van het BVO van een basisschool is 200m² + aantal lln. x 5,07m².)

Kansen. Momenteel is er sprake van een licht overschot van lokalen. Deze lokalen worden verhuurd aan kindcentra of benut binnen het onderwijs. Het overschot van lokalen zal in de toekomst toenemen. Dit biedt ruimtelijke mogelijkheden voor vormen van IKC's/brede onderwijsvoorzieningen.

7.6.2. Voortgezet Onderwijs

Van krimp en leegstand in het VO is voorsnog geen sprake. Voor het VO verandert er op de korte termijn dan ook nog weinig. De leerlingendaling wordt daar pas na 2020-2025 voelbaar. De top van de daling van 30% van het aantal leerlingen wordt pas bereikt in 2030. Niettemin staat krimp ook bij de stichting Achterhoek VO hoog op de agenda en maakt het deel uit van de strategische beleidsplanning.

PRONOVA en Schaersvoorde laten nu nog een lichte stijging zien, maar voor de nabije toekomst laten de prognoses een lichte daling van het aantal leerlingen zien. Het GKC kent nog een leerlingtoename maar dat komt vooral voor rekening van het ISK-onderwijs. De ontwikkelingen van de leerlingaantallen van het ISK wisselen sterk door de ontwikkelingen in vluchtelingenstromen.

Bedreiging. Buurgemeenten huisvesten in toenemende mate meer vluchtelingen/ statushouders en leerplichtigen van 12-18 jaar. Dit resulteert in een hoger aantal aanmeldingen van ISK-leerlingen uit de buurgemeenten en levert extra druk op andere de beschikbare huisvestingscapaciteit.

(*) UNIT-onderwijs. Scholen hebben een gezamenlijke directeur en er wordt gewerkt met twee units; kinderen van vier tot en met acht jaar en een van acht tot en met twaalf. Die units worden begeleid door een leerkracht en een onderwijsassistent, waarbij de leerkracht voor de instructie zorgt en de onderwijsassistent voor de begeleiding en het nakijken.

8. Analyse

8.1 Leerlingenaantallen onderwijsvoorzieningen

De opheffingsnorm voor basisscholen in Winterswijk ligt bij 61 leerlingen. Met uitzondering van een drietal buurtschap scholen liggen de leerlingaantallen van de scholen ruim boven de opheffingsnorm. Grote schoolbesturen kunnen door de leerlingenaantallen te middelen het gemiddelde aantal per school boven de 61 leerlingen houden. De absolute wettelijke ondergrens voor Nederlandse basisscholen (23 leerlingen) blijft daardoor voor deze scholen uit beeld.

In onze visie telt een brede onderwijsvoorziening, een IKC met voorschoolse educatie, buitenschoolse opvang en kinderopvang minimaal 300-400 leerlingen. Met minder kinderen zijn zeer sobere varianten van een IKC mogelijk, maar zal de exploitatie lastig zijn. Voor minder 'kansrijke' locaties moeten oplossingen gezocht worden door verbindingen, (netwerken) te vormen, met wel kansrijke plekken.

Kleine scholen zonder kind voorzieningen tellen in de gemeentelijke visie minimaal 100 lln. Voor de gemeente blijft een school met 100 leerlingen een aanvaardbare omvang om in te investeren in geval van noodzakelijke vervanging en dat de school op basis van de prognose voor de eerste 15-20 jaar niet onder 80 lln. komt. Hierbij wordt aangesloten bij de algemene opvatting dat vanuit de overweging van de kwetsbaarheid van de kwaliteit op kleine scholen een minimale schoolgrootte van 80-100 leerlingen wenselijk is (Bron: Rapport Onderwijsraad "Grenzen aan kleine scholen", febr. 2013)

Voor basisscholen onder de voor Winterswijk geldende opheffingsgrens van 61 leerlingen zal in overleg met schoolbesturen onderzocht worden waar verbindingen of samengaan een betere optie is.

8.2 Onderwijsvoorzieningen met leerlingenaantal onder de opheffingsnorm

Op basis van de leerling prognoses in de buurtschappen lijkt de sluiting van scholen in de buurtschappen op termijn getalsmatig onvermijdbaar. Zoals eerder aangegeven besluiten schoolbesturen over de instandhouding dan wel sluiting van scholen en zijn vooralsnog voornemens om dat moment zo lang als verantwoord uit te stellen.

De komende jaren zal blijken of UNIT-onderwijs zoals dat bij SOPOW wordt ingevoerd een voldoende middel is om kleine scholen in stand te houden.

8.3 Pluriformiteit en transformatie

De huidige pluriformiteit en verscheidenheid aan onderwijsvisies en schoolbesturen brengt met zich mee dat de visie op hoe kinderen leren en zich ontwikkelen per school kunnen verschillen. Bij transformaties naar algemene pedagogische voorzieningen zullen vragen als, wie is verantwoordelijk voor de kleur van de opvoed-, speel en leerprogramma en hoe financieren en verantwoorden we de basisdiensten onderwijs en opvang, door het onderwijs en de kindpartners dienen te worden beantwoord. Partners zullen zich moeten buigen over de kernwaarden, de vertaling naar pedagogische en didactische onderwijskundige uitgangspunten en welke kennis, vaardigheden en houding de kinderen zich eigen gaan maken.

8.4 Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van een brede onderwijsvoorziening is een belangrijk aspect. Een landelijke studie geeft aan dat de geaccepteerde loopafstand die ouders en kinderen naar een basisschool af (willen) leggen 600 meter bedraagt. De bereikbaarheid per fiets is voldoende bij 1,5 km. De onderwijsvoorziening moet bereikbaar zijn per fiets, lopend als het kan. Maximaal op fietsafstand is een divers onderwijsaanbod van verschillende onderwijsconcepten en levensbeschouwelijke achtergronden aanwezig.

Voor scholen zonder aanvullende voorzieningen gaan we uit van redelijke afstand rond een school als voldoende bereikbaar voor ouders en kinderen. De gebruikelijke afstand van 3 kilometer zal niet in alle gevallen haalbaar zijn. In de praktijk zal dat vooral de ouders en kinderen uit de buurtschappen raken. De veiligheid van de schoolfietsroutes behoeft daar specifieke aandacht (Zie ook Eindrapport Transitieatlas Achterhoek 2014, Public Result/ H.J. Kok)

8.5 Spreiding van onderwijsvoorzieningen

De onderwijsvoorzieningen/ IKC's worden gesitueerd op kansrijke locaties, rekening houdend met ligging in voedingsgebied, relaties tussen kernen, fysieke barrières en de nabijheid van voorzieningen.

Het onderwijs en kind partners geven aan hoe de scholen er idealiter uit moeten zien en waar ze zouden moeten staan.

Op basis van de noodzakelijke aantallen van 300-400 leerlingen is er ruimte voor een beperkt aantal IKC's/-netwerken in Winterswijk. Opties zouden kunnen zijn:

1. Winterswijk Oost Kolibrie/de Bataaf/de Vlier
2. Winterswijk Noord Waliën/Bargerpaske/Wilhelminaschool
3. Winterswijk West Stegeman/st Jozef en
4. Winterswijk Zuid de Schakel/Juliana/ Vrije School
5. Buitengebied in plaats van de afzonderlijke buurtschapsscholen.

Uitgaande van de leerlingenaantallen hebben in 2020 van de Winterswijkse scholen alleen obs de Kolibrie en obs Bargerpaske een leerlingenaantal van plus 300, nodig voor een volwaardig IKC. Wanneer zgn. IKC-netwerken worden gevormd, spelen de leerlingenaantal een veel beperktere rol. Nadere studie zal moeten worden uitgevoerd om te kunnen bepalen wat mogelijk is (scenario-studie).

In het streven naar toekomstbestendig spreidingsplan van onderwijsvoorzieningen is nader onderzoek nodig om de doorontwikkeling naar onderwijsvoorzieningen/IKC's in gang te zetten.

Vanuit onderwijshuisvesting zijn daarbij de volgende criteria van belang:

- hoe is de functionele kwaliteit (onderwijskundig)?
- hoe is de technische kwaliteit (staat van onderhoud, energieverbruik, binnenmilieu, verwachte levensduur)?
- hoe is de kwantiteit (in bruto vierkante meters en aantallen lokalen en overige lesruimten)?
- wat is de ligging ten opzichte van de leerlingen uit het voedingsgebied?
- hoe is de sociale omgeving en welke voorzieningen zijn in de nabijheid van de scholen (bijvoorbeeld gymlokalen)?
- hoe is de bereikbaarheid, verkeerssituatie/fietsveiligheid en parkeergelegenheid?
- welke kosten moeten er door partijen gemaakt worden om een schoolgebouw in onderwijs functionele zin passend te maken?

8.6 Leegstand

Leegstand en minder gebouwen hebben in de bedrijfsvoering voor de schoolbesturen tijdelijke en permanente consequenties. Bij sluitingen zullen er leerlingstromen ontstaan, waardoor een relatieve disbalans kan ontstaan ten opzichte van de huidige situatie. Daarom is het gewenst dat schoolbesturen in de besluitvorming rondom locaties rekening houden met elkaar. Gestreefd wordt de verhoudingen tussen schoolbesturen te consolideren op de huidige onderlinge verhoudingen, uitgedrukt in leerlingencapaciteit. Indien er een mismatch ontstaat, zal afgestemd worden hoe mogelijke knelpunten onderling worden opgelost.

Met het verminderen van het aantal onderwijslocaties kan de pluriformiteit van het onderwijs in stand gehouden worden. Om dit mogelijk te maken zullen schoolbesturen mogelijk bestaande locaties onderling moeten herverdelen. Samenwerkings- en fusiemogelijkheden van scholen moeten worden verkend, waarbij een eventuele fusieschool onder aansturing van, en bekostiging via een van de besturen valt.

In geval de onderwijsbestemming van een school komt te vervallen zal voor het vinden van een nieuwe functie van schoolgebouwen nader onderzoek en overleg met betrokkenen plaats hebben. Het vinden van een herbestemming zal niet eenvoudig zijn. Creatieve oplossingen zijn altijd bespreekbaar.

Een globaal overzicht van de huidige situatie per schoollocatie is opgenomen in bijlage 2.

9. Opgave en ambities

1. Vanuit de geformuleerde visies en analyse zal door de gemeente de volgende effecten worden nagestreefd:

- Het voor korte- en lange termijn waarborgen van de bereikbaarheid van onderwijs en andere functionaliteiten voor alle burgers in de gemeente Winterswijk;
- Het stimuleren en ondersteunen van initiatieven gericht op het versterken van de positie van Duitse taallessen in het basis- en het voortgezet onderwijs;
- Gerichte (financiële-) investeringen vanuit integrale, onderwijs functionele, brede beleidsbenadering in plaats van smal huisvestingsbeleid;
- Het op korte en langere termijn waarborgen van een breed onderwijsaanbod voor alle leerlingen in de kern en de buurtschappen;
- Middelen die bij herschikking van scholen mogelijk vrijvallen blijven beschikbaar voor kwaliteit verbeterende maatregelen voor de huisvesting op middellange termijn.
- Specifieke aandacht voor de veiligheid van fietsroutes

2. Schoolbesturen van het primair onderwijs en gemeente zullen op basis van kwaliteitscriteria met betrekking tot onderwijs, personeel, innovatie, financiën en de huisvestingscriteria moeten besluiten wat naar de toekomst toe de verstandigste keuze is. Waar sluiten scholen en zijn er mogelijkheden om IKC's en of IKC-netwerken te realiseren. Daarbij wordt gekeken naar aspecten als veiligheid, bereikbaarheid etc. De gebruikers en de omgeving (MR's, ouders, verzorgers, buurtschap) worden bij het ontwikkelen van plannen betrokken. Zij kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan de discussie. De gemeente heeft in deze discussie een stem in het geheel voor wat betreft nieuwbouw van scholen.

Voor de schoolbesturen zullen de onderwijskundige mogelijkheden en de exploitatiekosten van de gebouwen een grote rol spelen bij het maken van keuzes naar aanleiding van de krimp.

Met het oog hierop is vanuit de kant van de schoolbesturen verzocht om een onderzoek op te starten naar de mogelijkheden en consequenties van de doordecentralisering van de huisvesting. Men ziet daarin mogelijkheden tot het nadrukkelijker kunnen koppelen van functionaliteit van de gebouwen met de onderwijskundige visie. Verder wordt bij doordecentralisatie de onderwijshuisvesting losgekoppeld van de politieke agenda's.

3. Sluiting van scholen leidt tot teruggave van gebouwen. Onderzoek zal dan uitwijzen of herbestemming mogelijk is.

10. Conclusies/uitgangspunten gemeentelijke onderwijshuisvestingsvisie

1. De komende jaren krimpt het inwonertal van Winterswijk, voornamelijk als gevolg van de daling van het aantal geboorten (ontgroening). Daarmee daalt ook het aantal leerlingen in het primair onderwijs (PO). De komende 10 jaar wordt een daling verwacht van 15-20%. Dat betekent 500 leerlingen minder dit decennium. Het leerlingen aantal in het VO blijft de komende 3 jaar stabiel om daarna in navolging van het PO te dalen.

2. Herschikken van onderwijsvoorzieningen heeft effect op leerlingenstromen. Die effecten zullen meegenomen moeten worden in de verdere planontwikkeling.

3. Winterswijk zal net als in het afgelopen decennium investeren in de kwaliteit van onderwijshuisvesting vanuit een integrale brede beleidsbenadering.

4. Herschikking van huisvesting moet een afgeleide zijn van de vraag van ouders en leerlingen, kwaliteitskwadrant, financiële mogelijkheden en prognosecijfers. De verdere leerlingendaling vraagt om integrale en creatieve huisvestingsoplossingen.

5. Het college stimuleert scholen om waar mogelijk de continuïteit te borgen door samen te gaan en of integrale kind centra te vormen.

Met voorliggend richtinggevend document willen gemeente en voorschoolse partner, schoolbesturen PO en VO er voor zorgen dat ieder kind naar de locatie/school van zijn voorkeur kan blijven gaan. Het (school-) aanbod moet waar mogelijk aansluiten op de vraag van ouders en kinderen. De onderwijshuisvesting mag daarbij geen belemmering zijn. Tegelijkertijd blijft realisme gevraagd.

11. Van beleid naar realisatie:

1. De vorm:

De bijeenkomsten van het LEA (Lokaal Educatieve Agenda) zijn de reguliere plaats om de uitwerkingen van de verschillende aspecten met elkaar vast te stellen, dit is echter niet het platform om zgn. werkbijeenkomsten te beleggen. Daarvoor ligt het instellen van een of meerdere werkgroep(en) meer voor de hand.

Concreet gaat het om de volgende werkgroepen:

- Onderzoek naar mogelijkheden en consequenties van doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting;
- Onderzoek naar kansen en mogelijkheden tot het duurzaam handhaven van bestaande onderwijsvoorzieningen dan wel tot omvorming daarvan tot Integrale Kindcentra (diverse modellen), waarbij niet alleen aansluiting wordt gezocht met bestaande voor-, tussen- en naschoolse voorzieningen, maar ook met andere beschikbare mogelijkheden tot brede kindvoorzieningen (bijvoorbeeld verbindingen met sport, cultuur, e.d.)

Afhankelijk van het onderwerp worden deze werkgroepen bemenst door vertegenwoordigers van gemeente, scholen, voorschool/kinderopvang en staan onder leiding van een onafhankelijk voorzitter/projectleider die procesverantwoordelijk is en daarvoor wordt gefaciliteerd. In structuur komt de gemeente in een zuivere positie als verantwoordelijke voor onderwijshuisvesting en het publieke domein (welzijn, leefbaarheid, sociaal domein, sport, cultuur, etc.).

Voor dit proces is de aanstelling van een procesbegeleider/projectleider met een specifieke opdracht gewenst. De opdracht van deze functionaris zou als volgt kunnen zijn:

De gezamenlijke schoolbesturen, voorschoolse organisaties en de gemeente Winterswijk hebben met elkaar geconstateerd dat zij in gezamenlijkheid antwoord willen krijgen op de vraag hoe de (onderwijs-) huisvesting kwalitatief en functioneel zo goed mogelijk vorm gegeven kan worden met het oog op de inmiddels al ingezette en nog enige jaren voort durende leerlingendaling. De opdracht is om met het oog op de toekomst plannen te ontwikkelen voor vitale- en toekomstbestendige (onderwijs-) voorzieningen die van goede kwaliteit zijn en goede voorwaarden scheppen om in te kunnen spelen op maatschappelijke ontwikkelingen, zoals Integrale Kindcentra of andere verschijningsvormen, waarin onderwijs en andere maatschappelijke organisaties of verenigingen intensief kunnen samenwerken.

2. Tijdlijn:

Fase 1:

Week/jaar	Onderwerp	Betrokkenen
36/16	Bespreking basistekst	Beleidsmedewerker en procesbegeleider
37/16	Bespreking schrijfclubje	Aanvulling vanuit LEA
39/16	Bespreking LEA	LEA leden Aangevuld met alle voorschoolse voorzieningen uitnodigen!
43/16	College	B&W
44/16	Presentatie Commissie Samenleving	Procesbegeleider en Wethouder
46/16	Commissie Samenleving reguliere vergadering	Wethouder
47/16	Raad	Raad
48/16	Bemensing werkgroep(en) aan LEA	Beleidsmedewerker en procesbegeleider
01/17	Start werkgroep(en)	Wethouder, beleidsmedewerker en procesbegeleider
09/17	Voortgangsrapportage aan College	Wethouder, beleidsmedewerker en procesbegeleider
18/17	Opleveren uitwerkingen werkgroep(en) aan LEA	Wethouder, beleidsmedewerker en procesbegeleider
20/17	Conclusies naar College	Wethouder en beleidsmedewerker
23/17	Vaststelling College	B&W
27/17	Vaststelling Raad	Raad

Fase 2:

Start uitvoering met doorlooptijd nnb..

Bijlage 2

Bijlage 2		de Esch		t Kempken		wilheminaschool		de Bataaf		Emma		Juliana		Jozef		de Vlier		Bargerpaske		de Schakel		de kolibrie		Kotten		Miste-Corle		Stegeman		t Walien		Woold		Korenborg		GKC		Schaersvoorde		PRONOVA	
Leertingenvolume Prognose DUO 2015-2030		76	119	212	105	98	105	53	184	194	178	359	122	328*	54	42	250	145	72	113																					
Leertingenaantal 2015		62	102	180	98	105	47	48	188	185	150	308	123	307	53	26	231	151	61	85																					
Leertingenaantal 2020		60	96	175	105	105	47	47	192	154	159	309	126	313	43	24	237	155	62	85																					
Leertingenaantal 2030		60	90	182	107	107	47	47	189	182	163	319	124	320	43	25	241	153	72	87																					
Gebouwfatankelijke factoren																																									
Bouwjaar		1955	1933	1981	2014	1981	2014	1981	2005	2015	2016	2008	1990	2014	2008	1968	2008	2008	2008	1914	2008																				
Plaats in onderhoudscyclus (40/60)		4	4	4	6	4	4	4	4	6	6	4	4	6	4	4	4	4	4	4	4																				
bruto vloeropp obv laantail 1-10-15		582	799	1200	728	467	467	467	1126	1176	1095	2006	714	1847	472	411	1458	929	562	1075	16647																				
bruto oppervlakte gebouw m2		900	1299	1289	1055	574	574	574	1051	1327	1100	2241	1224	1961	860	600	1527	992	600	1300	19870																				
bruto oppervlakte terrein m2		2750	3700	3848	4370	4572	4572	4572	3480	1783	2500	5664	3417	4370	3054	1730	5460	2680	2949	6186																					
Kwaliteit gebouw NEN Z167 / schaal 1 ZG-6 ZS		3	3	2	1	3	3	3	3	1	1	2	3	1	3	3	2	3	3	3	2																				
Leegstand feitelijk																																									
Leegstand normatief		348	500	89	327	107	107	107	-75	151	5	235	510	114	388	189	69	38	225	3223																					
Inpandig Medegebruik		J	N	N	J	J	J	J	N	N	J	J	N	N	N	N	N	N	N	N	N																				
Specifieke RO-aspecten in bestemmingsplan		N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N																				
Onderwijs Inhoud																																									
Onderwijsconcept																																									
Inhoudelijke profilering																																									
Methode doorgraande lijn voorschools/schouws		J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J																				
Infrastructuur																																									
Bereikbaarheid		G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G																				
Verkeersveiligheid		G	G	G	G	G	G	G	V	G	G	G	G	G	V	G	G	G	G	G	G																				
Maatschappelijke meerwaarde																																									
Voorschouws partner(s)		J	N	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	J	N	N	N	N	N	N	N																				
Op weg naar IKC?			J		J																																				
Overige maatschappelijke partners		SWW			Excelsior	SWW			Zonnekinderen	Eigenwijsjerijk	SWW			Excelsior	Micky																										
Nabijgelegen relevante (sport-)voorziening (naam)			TKONDR	JASPERS	TRIAS						ARCHHUS	JASPERS																													
Nabijgelegen voorschouws voorziening (naam)		Peuterhuis	Kwieke Kievit	SWW	Pippeloentje	emmakroskes	Zonnekinderen	Eigenwijsjerijk	Klaverblad	Bargerbengels	Klaproos	pippeloentje	Micky																												